

Методика проведення заліку з дисципліни «епідеміологія», 5-й курс

Після закінчення аудиторних занять, передбачених навчальною програмою проводиться диференційний залік, до якого допускаються студенти, що не мають академічної заборгованості та набрали не менше 72 балів за поточну успішність (поточна успішність 72-120 балів).

Форма проведення підсумкового модульного контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки

Структура ПМК:

1. Тестовий комп'ютерний контроль – максимальна оцінка 10 балів.
2. Письмова робота – ситуаційна задача та відповідь на теоретичні питання – 40 балів.

Приклад письмової роботи.

Хворий К., 20 років, скаржиться на пронос без болю у животі, який почався гостро день тому. Випорожнення більше 20 разів на добу, водяві, нагадують "рисовий відвар", багаторазове блювання без попередньої нудоти. Спостерігається слабкість, сухість у роті, спрага. Температура тіла 36,0 °С. З епіданамнезу відомо, що за 2 дні до захворювання спілкувався з хворим, який мав подібну клінічну картину. При огляді: шкіра бліда з синюшним відтінком, тургор знижений, "руки пралі", риси обличчя загострені, голос сиплий, судоми литкових м'язів. АТ 70/50 мм рт. ст., пульс слабого наповнення 130, за хв., тахіпное.

1а Вкажіть тривалість існування епідосередку. Охарактеризуйте первинні протиепідемічні заходи, стосовно хворого.

1б Сплануйте протиепідемічні заходи стосовно контактних осіб.

1в Метод, спосіб та засоби проведення дезінфекції.

2 Вкажіть схему імунізації проти поліомієліту. Назвіть імунобіологічні препарати.

3 Менінгококова інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, особливості епідемічного процесу, умови допуску реконвалесцента у дитячі заклади).

4 Вказати види робіт при проведенні протиепідемічних заходів при надзвичайній ситуації.

5 Види біологічної зброї.

3 Практичні навички - 30 балів.

Приклад. Скласти план протиепідемічних заходів із ліквідації осередку вірусного гепатиту А у дитячому дошкільному закладі

3.1 Заходи, спрямовані на усунення джерела інфекції;

3.2 Заходи, спрямовані на переривання механізму передавання;

3.3. Заходи, спрямовані на попередження захворювання у контактних осіб.

Приклад відповіді

1а *Вкажіть тривалість існування епідемічного осередку. Охарактеризуйте первинні протиепідемічні заходи, стосовно хворого*

Тривалість існування епідемічного осередку холери – 5 днів з моменту госпіталізації хворого у холерний госпіталь та проведення заключної дезінфекції.

Первинні протиепідемічні заходи стосовно хворого: ізоляція; повідомлення керівника лікувального закладу про виявленого хворого; короткий збір епідеміологічного анамнезу; організація поточної дезінфекції.

1б *Сплануйте протиепідемічні заходи стосовно контактних осіб.*

Ізоляція (контактних осіб, осіб з ризиком інфікування) на 5 днів у провізорний госпіталь, ві дїжджаючих осіб – в обсерватори. Проводять бактеріологічне обстеження на холеру.

Екстрена профілактика: тетрациклін по 0,3-0,5 г, 4 рази на добу, або доксициклін по 0,1 г, 2 рази на добу протягом 4 днів.

1в *Метод, спосіб та засоби проведення дезінфекції.*

Заключна дезінфекція та камерна дезінфекція речей. Персонал, який здійснює дезінфекцію, повинен бути вдягнений в протичумний костюм II типу.

Блювотиння, випорожнення знезаражуються сухим хлорним вапном (1:5) або сухим нейтральним гіпохлоритом кальцію (1:10) з експозицією 1 година. Посуд знезаражується кип'ятінням у 2 % розчині соди протягом 15 хв або замочуванням в 0,5 % розчині хлораміну протягом 15 хв. Приміщення знезаражується 0,5 % розчином хлорантоїну, 3 % розчином лізолу. Експозиція - 30 хв.

2 *Вкажіть схему імунізації проти поліомієліту. Назвіть імунобіологічні препарати.*

Згідно Календаря профілактичних щеплень проводять у віці 2, 4, 6, 18 місяців, 6 та 14 років.

Інактивована вакцина для профілактики поліомієліту застосовується для перших двох щеплень, а у разі протипоказань до введення оральної поліомієлітної - для всіх наступних щеплень. Оральна поліомієлітна вакцина застосовується для третього – шостого щеплень за відсутності протипоказань до неї.

Дітям, які перебувають у сімейному оточенні, дитячих закладах закритого типу з ВІЛ-інфікованими або з особами, яким протипоказано введення оральної поліомієлітної вакцини, щеплення проводиться лише інактивованою поліомієлітною вакциною.

3 *Менінгококова інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, особливості епідемічного процесу, умови допуску реконвалесцента у дитячі заклади).*

Розрізняють 3 групи джерел інфекції: хворі на генералізовані форми; хворі на гострий менінгококовий назофарингіт; «здорові» носії. Найбільш небезпечним джерелом інфекції є хворий на генералізовану форму менінгококової інфекції. Механізм передачі – аерозольний. Поширення збудника в колективі відбувається повільніше, ніж при інших аерозольних інфекціях. Менінгококова інфекція реєструється повсюдно. Групи ризику - діти віком до 14 років. Максимум захворюваності припадає на весняний період.

Реконвалесценти менінгококової інфекції допускаються в організовані дитячі колективи при негативному результаті однократного бактеріологічного обстеження, проведеного не раніше, ніж через 5 днів після виписування зі стаціонару або одужання хворого на назофарингіт вдома.

4 *Вказати види робіт при проведенні протиепідемічних заходів при надзвичайній ситуації.*

Протиепідемічні заходи ділять на дві групи:

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

- заходи щодо профілактики виникнення і поширення інфекційних захворювань;
- заходи, спрямовані на ліквідацію епідемічних осередків серед населення в районі НС. Основні протиепідемічні заходи такі:
- санітарно-епідеміологічна розвідка передбачуваних районів розміщення евакуйованих жителів;
- епідеміологічний нагляд, що включає вивчення санітарно-епідеміологічного стану населених пунктів;
- своєчасне виявлення інфекційних хворих, їх ізоляція і госпіталізація;
- облік і санація носіїв збудників хвороб і осіб, які страждають на хронічні форми інфекційних хвороб;
- профілактика інфекційних захворювань шляхом застосування вакцин, сироваток, антибіотиків і різних хімічних препаратів;
- боротьба з переносниками трансмісивних захворювань і гризунами.

5 Види біологічної зброї

Це бактерії, віруси та токсичні продукти їх життєдіяльності. Можуть бути використані: збудники бактеріальних захворювань (чума, туляремія, бруцельоз, сибірка, холера); збудники вірусних захворювань (натуральна віспа, жовта гарячка, венесуельський енцефаломієліт коней); збудники рикетсіозів (висипний тиф, плямиста гарячка Скелястих гір, Ку-гарячка); збудники грибкових захворювань (кокцидіодомікоз, покардіоз, гістоплазмоз).

Виконання практичного завдання

Скласти план протиепідемічних заходів із ліквідації осередку вірусного гепатиту А у дитячому дошкільному закладі

Заходи, спрямовані на усунення джерела інфекції;

- негайна ізоляція його в ізоляторі закладу з подальшою госпіталізацією в інфекційний стаціонар;
- огляд контактних дітей та працівників закладу лікарем-інфекціоністом з лабораторним їх обстеженням з метою виявлення осіб із безсимптомними формами захворювання або перехворілих (фекалії для визначення антигену гепатиту А, кров для визначення антитіл);
- клінічне спостереження протягом 35 днів від дня останнього відвідування закладу хворим; щодня – опитування батьків, термометрія, контроль кольору сечі та калу, щотижня – визначення розмірів печінки, селезінки;
- у разі наявності показань під час спостереження за контактними (ГРЗ, гепатолієнальний синдром, диспептичні явища, підвищення температури та ін.) – лабораторне обстеження контактних осіб (визначення в крові АлАТ, специфічних маркерів ВГА);
- у разі відсутності контактних дітей у закладі – передати дані про них у поліклініку за місцем проживання для продовження нагляду за ними;
- заборонити прийом нових дітей у групу до закінчення терміну спостереження за групою;
- на час спостереження дітей неможна переводити в інші групи або зводити в спільні групи; група не бере участі у загальних заходах по закладу;
- діти групи не відвідують загальні приміщення (актовий, спортивний зали і т.д.), у разі відвідування – після заняття відразу проводиться дезінфекція;
- на час спостереження відміняється система самообслуговування в групі (чергування

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

дітей, залучення до роздачі їжі тощо).

Заходи, спрямовані на переривання механізму передачі збудника:

- заключна дезінфекція в осередку після виведення хворого із закладу (всі приміщення групи, а також місця загального користування - спортивний, музичний зал та ін.), які відвідував хворий останні 10 днів до перших клінічних ознак;
- поточна дезінфекція (приміщення групи, посуд, іграшки та ін.).

Заходи, спрямовані на попередження захворювання у контактних осіб:

- вакцинація контактних осіб специфічною вакциною протягом першого тижня.

Орієнтовний перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю

- 1 Предмет і задачі епідеміології.
- 2 Основні етапи розвитку епідеміології (Д. Самойлович, Д.К. Заболотний, Л.В. Громашевський).
- 3 Епідемічний процес та його складові.
- 4 Розділи вчення про епідемічний процес.
- 5 Рушійні сили епідемічного процесу.
- 6 Особливості епідемічного процесу при антропонозах та зоонозах. Поняття про сапронози.
- 7 Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
- 8 Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
- 9 Визначення осередку інфекційної хвороби. В яких напрямках проводиться епідеміологічне обстеження осередку?
- 10 Чим обумовлюються межі осередку інфекційної хвороби? Навести приклади.
- 11 Мету і завдання епідеміологічного обстеження осередку.
- 12 Як проводиться виявлення інфекційних хворих і повідомлення про них?
- 13 Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб.
- 14 Хвора людина і носій та їх епідеміологічне значення.
- 15 Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
- 16 Заходи щодо знезараження хворих носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
- 17 Епідеміологічне значення тварин.
- 18 Поняття про дератизацію, види і методи.
- 19 Теорія механізму передавання збудників інфекційних хвороб Л.В. Громашевського. Визначення механізму передавання, його ланки. Чинники і шляхи

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

передавання збудників інфекційних хвороб.

- 20 Закони відповідності механізму передавання первинній (епідеміологічній) локалізації збудника в організмі людини.

- 21 Типи механізмів передавання збудників інфекційних хвороб людини.
- 22 Методи дезінсекції.
- 23 Визначення дезінфекції, її види і методи.
- 24 Календар профілактичних щеплень України.
- 25 Складання плану проведення профілактичних щеплень.
- 26 Заповнення обліково-звітної документації щодо проведення щеплень.
- 27 Основні нормативні документи в області епідеміології.
- 28 Епідеміологічний метод дослідження, його структура.
- 29 Описово-оціночний прийом епідеміологічного методу.
- 30 Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.

- 31 Аналітичний прийом епідеміологічного методу дослідження.

- 32 Епідеміологічна діагностика як основа профілактичної та проти епідемічної роботи.

- 33 Оперативний епідеміологічний аналіз.
- 34 Методика проведення ретроспективного епідеміологічного аналізу.
- 35 Аналіз багаторічної та річної динаміки захворюваності.
- 36 Прояви ендемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.

- 37 Аналіз захворюваності по територіях, в різних групах населення та колективах.

- 38 Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.

- 39 Структура та рівень захворюваності населення по групам та нозологічним формам.

- 40 Епідеміологічний аналіз захворюваності по території, в різних групах населення та окремих колективах.

- 41 Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.
- 42 Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу.
- 43 Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.
- 44 Прогнозування проявів епідемічного процесу.
- 45 Планування протиепідемічних та профілактичних заходів
- 46 Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
- 47 Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.
- 48 Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.
- 49 Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.
- 50 Епідеміологічні особливості групи інфекцій зовнішніх покривів.
- 51 Епідеміологія та профілактика ВЛІ.

- 52 Організація санітарної охорони території України від заносу й розповсюдження карантинних інфекцій.

- 53 Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.

- 54 Карантинні заходи щодо особливо небезпечних інфекційних хвороб.
- 55 Черевний тиф. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 56 Вірусний гепатит А. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу). Профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 57 Шигельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 58 Холера. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 59 Поліомієліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 60 Дифтерія. Епідеміологічні особливості, джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 61 Кір. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 62 Сальмонельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 63 Ботулізм. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 64 Менінгококова інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 65 Туляремія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 66 Вірусний гепатит В. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 67 ВІЛ-інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 68 Малярія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи

- 69 Висипний тиф та хвороба Бриля. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

- 70 Чума. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

- 71 Кліщовий енцефаліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
- 72 Геморагічні лихоманки Ебола і Марбурга. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
- 73 Геморагічна лихоманка Ласса. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передавання, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

Орієнтовний перелік практичних робіт та завдань для підсумкового модульного контролю

- 1 Визначення прогнозу рівня захворюваності на наступний рік за лінією тенденції багаторічної динаміки захворюваності.
- 2 Визначення рівня інфікованості населення за даними вибіркового лабораторних досліджень та його епідеміологічна оцінка.
- 3 Заповнення річного „Звіту про окремі інфекційні і паразитарні захворювання” (форма №2).
- 4 Заповнення журналу обліку інфекційних захворювань (форма № 60).
- 5 Заповнення екстреного повідомлення про вперше виявлене інфекційне або паразитарне захворювання (форма № 58).
- 6 Заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 63) та індивідуальної карти розвитку дитини (форма 112).
- 7 Визначення коефіцієнту епідеміологічної ефективності щеплень та його оцінка.
- 8 Обґрунтування переліку протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань.

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

- 9 Створення стовпчикових діаграм для наглядного вираження епідеміологічних даних та визначення груп та чинників ризику захворюваності.
- 10 Відбір матеріалу для бактеріологічного дослідження на дифтерійну інфекцію.
- 11 Визначення коефіцієнта сезонності річної динаміки захворюваності на діаграмі розподілу захворюваності по місяцях року та його оцінка.
- 12 Оцінка якості дезінфекції і стерилізації при вірусних гепатитах А та В.
- 13 Проведення протиепідемічних заходів в осередках кишкових, дихальних та кров'яних інфекцій.
- 14 Порядок заповнення екстреного повідомлення про інфекційне захворювання.
- 15 Методи епідеміологічного обстеження осередку інфекції.
- 16 Документальне оформлення даних епідеміологічного обстеження осередку інфекційного захворювання
- 17 Порядок збирання епідеміологічного анамнезу.
- 18 Протиепідемічні заходи в осередку під час організації стаціонару вдома.
- 19 Порядок проведення епідеміологічного обстеження осередку вірусного гепатиту.

- 20 План протиепідемічних заходів з ліквідації осередку вірусного гепатиту А у домашньому осередку.
- 21 План протиепідемічних заходів з ліквідації осередку вірусного гепатиту А в дитячому дошкільному закладі.
- 22 Оцінка роботи зі специфічної профілактики на лікарській дільниці.
- 23 Заходи при виявленні хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію на амбулаторному прийомі.
- 24 Заходи при виявленні хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію на транспортному засобі.
- 25 Порядок оповіщення про виявлення хворого (підозрілого) на карантинну інфекцію.
- 26 Екстрена профілактика в осередку чуми.
- 27 Екстрена профілактика в осередку холери.
- 28 Склад і типи протичумного костюма.
- 29 Порядок одягання протичумного костюма.
- 30 Порядок зняття протичумного костюма.
- 31 Порядок застосування різних типів протичумного костюма.
- 32 Порядок відбору матеріалу для дослідження на чуму.
- 33 Порядок відбору та доставки матеріалу для дослідження на холеру.
- 34 Порядок упаковки та транспортування матеріалу для лабораторного дослідження на карантинні інфекції.
- 35 Приготування 10 % основного розчину хлорного вапна.
- 36 Організація поточної дезінфекції в епідемічному осередку за місцем проживання хворого.
- 37 Проведення поточної дезінфекції в інфекційному відділенні для хворих на кишкові інфекції.
- 38 Знезараження посуду хворого на сальмонельоз.
- 39 Знезараження фекалій хворого на черевний тиф.
- 40 Методи контролю якості дезінфекції.
- 41 Методи контролю якості дезінсекції.

Перелік питань для самопідготовки з епідеміології

Написав Administrator

Вівторок, 28 серпня 2018, 02:00 - Останнє оновлення Неділя, 21 жовтня 2018, 20:03

- 42 Порядок проведення контролю якості камерної дезінфекції.
- 43 Методи контролю якості дератизації.
- 44 Методи контролю якості передстерилізаційної очистки медичних інструментів.
- 45 Методи контролю якості стерилізації.